

konventionen og udgør de overordnede retningslinier for fortolkning af de enkelte artikler i konventionen.

Disse principper er et familieprincip, et beskyttelsesprincip og et individprincip.

Ifølge *familieprincippet* bør et barn vokse op i en familie frem for på en institution. Det bør ifølge konventionens præambel i den forbindelse tilstræbes, at barnet kan blive i sin oprindelige (biologiske) familie. International adoption bør endvidere kun finde sted, hvis der ikke kan findes en egnet familie til barnet i dets oprindelsesland.

Ifølge *beskyttelsesprincippet* er det nødvendigt at tage skridt til at sikre, at internationale adoptioner gennemføres til barnets bedste og at hindre børne bortførelser og salg af eller handel med børn.

Ifølge *individprincippet* er det nødvendigt at tage skridt til at sikre, at internationale adoptioner gennemføres med respekt af barnets grundlæggende rettigheder.

Disse grundlæggende principper har også fundet udtryk i Haager-konventionens *formålsbestemmelse*, der findes i konventionens artikel 1.

Haager-konventionen har således til formål at opstille garantier for at sikre, at internationale adoptioner finder sted til barnets bedste og med respekt for de grundlæggende rettigheder, som er anerkendt i international ret. Konventionen har endvidere til formål at indføre et samarbejdssystem mellem de kontraherende stater med henblik på at sikre overholdelsen af disse garantier og herved hindre børne bortførelser og salg af eller handel med børn. Endelig har konventionen til formål at sikre de kontraherende staters anerkendelse af adoptioner, der gennemføres i henhold til konventionen.

Haager-konventionens *anvendelsesområde* er beskrevet i artikel 2. Efter denne bestemmelse finder konventionen anvendelse, når et barn, der har bopæl i en kontraherende stat («oprindelsesstaten»), er blevet flyttet, er ved at blive flyttet eller skal flyttes til en anden kontraherende stat («modtagerstaten»), enten efter at det er adopteret i oprindelsesstaten af et ægtepar eller af en person, der har bopæl i modtagerstaten, eller med henblik på en sådan adoption i modtagerstaten eller med henblik på en sådan adoption i oprindelsesstaten.

Haager-konventionen bygger på et samarbejde mellem to konventionslande om adoption. Konventionen forudsætter, at adoptionen bevilges i enten barnets oprindelsesland eller i modtagerlandet (og altså ikke i et tredjeland), men konventionen tager ikke stilling til, i hvilket af de to lande adoptionen skal bevilges. Dette spørgsmål overlader konventio-

nen til de kontraherende lande. Der henvises til pkt. 4.2.3. nedenfor.

Uanset i hvilket af de to lande, adoptionen bevilges, skal adoptionen anerkendes af de øvrige lande, der har tiltrådt Haager-konventionen.

Med hensyn til konventionens nærmere indhold henvises til betænkningen og til konventionsteksten, der er optrykt som *bilag 2* til dette lovforslag.

2.3. Haager-konventionens forhold til FN's konvention om barnets rettigheder

Af præambelen til Haager-konventionen fremgår, at konventionens regler er fastsat under hensyn til bl.a. FN's konvention af 20. november 1989 om barnets rettigheder.

Danmark ratificerede FN-konventionen den 19. juli 1991. Ved ratifikationen af FN-konventionen forpligter deltagerlandene sig til at indrette deres retsregler og administrative praksis i overensstemmelse med konventionen.

Ifølge FN-konventionens artikel 44 skal deltagerlandene løbende afgive beretninger til FN om de foranstaltninger, de har truffet for at virkeliggøre de rettigheder, der er anerkendt i konventionen, og om de fremskridt, der er gjort med hensyn til nydelsen af disse rettigheder.

Danmark afgav i juli 1993 sin første rapport i henhold til FN-konventionens art. 44. Den komité vedrørende barnets rettigheder, som er oprettet i henhold til FN-konventionen, vedtog i januar 1995 en udtalelse over Danmarks rapport. I udtalelsen udtrykte komitéen tilfredshed med den danske udvikling på en række punkter. Komitéen gav imidlertid udtryk for bekymring over, at bl.a. konventionens artikel 12 om børns mulighed for at blive hørt ikke tilstrækkeligt blev afspejlet i dansk lovgivning og planlægning. Lovforslagets bestemmelser om inddragelse af børn i beslutninger, der vedrører dem, må ses på denne baggrund.

3. Danmarks opfyldelse af Haager-konventionen

3.1. Ændringer af administrative forskrifter

Indretningen af de danske retsregler, så de opfylder Haager-konventionen, sker dels ved dette lovforslags ændringer af adoptionsloven, indfødsretsloven og navneloven, dels ved at der gennemføres en række ændringer af forskellige administrative retsfor- skrifter.

I Adoptionsudvalgets betænkning findes side 98-102 de forslag til ændring af adoptionsbekendtgørelsen og adoptionscirkulæret, som en dansk tiltrædelse af Haager-konventionen nødvendiggør.